ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ

ଜି ସି ଆର୍ ଏଲ୍ ଏ ସଂଖ୍ୟା 36/2007

ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ	*....*	*ଆବେଦନକାରୀ*

-ବନାମ -

ମଙ୍ଗୁଲୁ ମୁଣ୍ଡା ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ	*....*	*ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ*

ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ହାଜର ହୋଇଥିବା ଅଧିବକ୍ତାମାନେ:

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ	:	ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗଜେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ରାଉତ ଅତିରିକ୍ତ ସ୍ଥାୟୀ ଅଧିବକ୍ତା
ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ	:	କେହି ନୁହେଁ

ପୀଠାସୀନ :
ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଜି. ଶତପଥୀ

ରାୟ
22.06.2023

ଡ. ଏସ୍. ମୁରଲୀଧର, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

1. ଆଇପିସିର ଧାରା 34 ସହିତ ଧାରା 452/302/201 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡନୀୟ ଅପରାଧରୁ ଉତ୍ତରଦାତା-ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରି ଏସ୍. ଟି. ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 129/2002 ରେ ବିଜ୍ଞ ଦୌରା ବିଚାରପତି, କେନ୍ଦୁଝରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 3 ଅଗଷ୍ଟ 2004 ରେ ପାରିତ ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏହି ଆବେଦନଟି ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୋଇଛି ।

2. ଉତ୍ତରଦାତା-ଅଭିଯୁକ୍ତ 23 ଅକ୍ଟୋବର, 2001 ରେ ରାତି ପ୍ରାୟ 9 ଟା ସମୟରେ ଜଣେ ଦାସ୍‌ମା ମୁଣ୍ଡାଙ୍କୁ, ଜାଦୁବିଦ୍ୟା ଅଭ୍ୟାସ କରୁଥିବା ସନ୍ଦେହ କରି ହତ୍ୟା କରିଥିବା ଅଭିଯୋଗ ହୋଇଥିଲା ।

HIGH COURT ORISSA

3. ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷର ମାମଲା ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇ ଜଣ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷଦର୍ଶୀଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା, ଯଥା, ଗର୍ଡି ମୁଣ୍ଡା (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-1), ମୃତବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପୁତୁରା ଏବଂ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀ- ରୂପି ମୁଣ୍ଡା (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-2) ।

4. ଉଭୟ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-1 ଏବଂ 2 ଅନୁଯାୟୀ, ଘଟଣାର ରାତିରେ, ଅର୍ଥାତ୍, ଅକ୍ଟୋବର 23, 2001 ରାତି 9/10 ଟାରେ, ଅଭିଯୁକ୍ତ ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-1 ର ଘରକୁ ଆସି, କବାଟ ଭାଙ୍ଗି ଏବଂ ଖୋଲି ଘର ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବାହାରକୁ ଟାଣି ଆଣି କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଜଣେ ଡାହାଣୀ । ଏହା ପରେ ସେ ଘରକୁ ଫେରିନଥିଲେ । ଘଟଣାର ପାଞ୍ଚ ଦିନ ପରେ, ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-1 ଏକ ରିପୋର୍ଟ (ଅନୁଲଗ୍ନକ 1) ଦାଖଲ କରି ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ମୃତବ୍ୟକ୍ତି ନିଖୋଜ ହୋଇଯାଇଛନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷର ମାମଲା ଯେ ଜେମ୍ସ ସାମଲ (ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-6), ଯୋଡା ଥାନା (ପି. ଏସ୍.) ସହିତ ସଂଯୁକ୍ତ ଉପନିରୀକ୍ଷକ (ଏସ୍. ଆଇ.) ଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ତିନି ଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଜଣେ ପରେ ଜଣେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରି ତାଙ୍କ ମୃତଦେହକୁ ବୈତରଣୀ ନଦୀରେ ଫିଙ୍ଗି ଦେଇଥିବା ଦୋଷ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷର ମାମଲା ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ, ମୃତଦେହକୁ ଠାବ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅପମୃତ୍ୟୁ ତଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ପରେ ଶବକୁ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ ପାଇଁ ପଠାଯାଇଥିଲା । ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-6 ତାପରେ ବିବୃତି ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବା ପରେ ତିନିଜଣ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ କିଛି ଜିନିଷ ଜବତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତଦନ୍ତ ଶେଷ କରିବା ପରେ ଅଭିଯୋଗ ଫର୍ଦ୍ଦ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ।

5. ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-1 ଏବଂ 2 ମାମଲାର ଭୌତିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଉପରେ ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷର ମାମଲାକୁ ସମର୍ଥନ କରିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-1 ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ଘଟଣା ସମୟରେ ଘରେ ଡିବିରି (ରାତ୍ରିକାଳୀନ ଦୀପ) ଜଳୁଥିଲା । ପୂର୍ବରୁ ପୋଲିସକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବୃତିରେ ସେ ଏପରି କୌଣସି ଦାବି କରିନଥିଲେ । ଅଧିକନ୍ତୁ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-1 ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ଶୋଇବାକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସେ ସାଧାରଣତଃ ଡିବିରିକୁ ଲିଭାଇ ଦିଅନ୍ତି । ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-2, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-1କୁ ସମର୍ଥନ କରିନଥିଲେ । ତାଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ, କିଛି ଲୋକ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବାହାରକୁ ଟାଣି ନେଇଯାଉଥିବା ବେଳେ ଭୟରେ ସେ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ଘରୁ ବାହାରି ନଥିଲେ । ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଯଦିଓ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏବଂ

ଦୁଇ ସାକ୍ଷୀ ବୋଧହୁଏ ପରସ୍ପରକୁ ଜାଣିଥିଲେ, ସମାନ ଗାଁର ହୋଇଥିବାରୁ, ହେଲେ କୌଣସି ଉପାୟ ନଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଏକ ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ କୌଣସି ଆଲୋକର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ସେମାନେ ତିନି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ସଠିକ୍ ଭାବରେ ଚିହ୍ନଟ କରିପାରିଥାନ୍ତେ ଯେଉଁମାନେ ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଟାଣି ନେଇଯାଇଥିଲେ । ସ୍ୱର, କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାର ଶୈଳୀ, ସାଧାରଣ ରୂପାକୃତି, ଚାଲି ଇତ୍ୟାଦି ଦ୍ୱାରା ଦୁଇ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତିନି ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଚିହ୍ନଟ ବିଷୟରେ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-1 ଏବଂ 2 ଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଦିଗରେ ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷର ପ୍ରମାଣ ବାସ୍ତବରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ବଳ ଥିଲା । ଶେଷ ଥର ଦେଖିଥିବା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ଅସୁରକ୍ଷିତ ଥିଲା ।

6. ବିଚାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣରେ ଅସଙ୍ଗତି ପାଇଥିଲେ ଯାହା ମୃତ୍ୟୁର ସଠିକ୍ ସମୟ ସ୍ଥିର କରିବାକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । 30 ଅକ୍ଟୋବର, 2001 ରେ ଶବ ବ୍ୟବଚ୍ଛେଦ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଡାକ୍ତରୀ ଅଧିକାରୀ (ପିଡବ୍ଲ୍ୟୁ-5) କେବଳ 21 ରୁ 26 ଅକ୍ଟୋବର, 2001 ମଧ୍ୟରେ ମୃତ୍ୟୁ ତାରିଖ ବିଷୟରେ ଏକ ବ୍ୟାପକ ଅନୁମାନ ପ୍ରଦାନ କରିପାରିଥିଲେ । ତେଣୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ଏକ ବିଶ୍ୱସନୀୟ ପ୍ରମାଣ ନଥିଲା । ଅଧିକନ୍ତୁ, ମୃତଦେହଟି କିଛି ଦିନ ଧରି ବୈତରଣୀ ନଦୀରେ ଭାସୁଥିବା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥିଲା ଏବଂ ଏହା ପେଟ ପ୍ରାଚୀରକୁ ନରମ କରିଦେଇ ଥାଇପାରେ ଯାହାଫଳରେ ମୃତବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପେଟ ଏବଂ ଅନ୍ତନଳୀ ଫାଟି ଯାଇଥାଇପାରେ । ଶରୀର କୀଟ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥିଲା । ତେଣୁ, ପି. ଡବ୍ଲ୍ୟୁ.-5ର ସାକ୍ଷ୍ୟ ମୃତ୍ୟୁର ସଠିକ୍ ସମୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇନଥିଲା ।

7. ପରିସ୍ଥିତିଗତ ପ୍ରମାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଅଭିଯୁକ୍ତର ଦୋଷକୁ ସିଦ୍ଧ କରିବା ପାଇଁ ଶୃଙ୍ଖଳାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଯୋଗକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ଭଲ ଭାବରେ ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ପଡିବ । ସଂଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ଏକ ନିରନ୍ତର ଶୃଙ୍ଖଳା ଗଠନ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ଦୋଷକୁ ନିର୍ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଭାବରେ ସୂଚିତ କରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କାହାକୁ ନୁହେଁ । ସେହି ମାନଦଣ୍ଡ ଅନୁଯାୟୀ, ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନଥିଭୁକ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ମାନକ ପୂରଣ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଶବ ଉଦ୍ଧାର ପାଇଁ କଥିତ ବିବୃତି ଏପରି ଏକ ସମୟରେ କରାଯାଇଥିଲା ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ପୋଲିସ୍ ହେପାଜତରେ ନଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ପ୍ରମାଣ ଅଧିନିୟମର

ଧାରା 27 ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ଅଭିଯୋଗ ପକ୍ଷର ମାମଲାକୁ ଆହୁରି ଦୁର୍ବଳ କରିଦେଇଥିଲା ।

୫. ଆବେଦନକାରୀ-ରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ସହାୟତାରେ ପ୍ରମାଣକୁ ଯତ୍ନର ସହିତ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା-ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ସନ୍ଦେହ ହେତୁକ ଫାଇଦା ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଅପରାଧରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ସେଥିରୁ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷରେ ଖଲାସ କରିବାରେ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ତ୍ରୁଟି ହୋଇନାହିଁ ।

୬. ଯେହେତୁ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ କୌଣସି ଆଧାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇନାହିଁ, ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

(ଏସ୍. ମୁରଲୀଧର)
ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟାଧୀଶ

(ଜି. ଶତପଥୀ)
ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି

ଏସ୍. ବେହେରା/କନିଷ୍ଠ କ୍ଷିପ୍ରଲେଖକ

HIGH COURT
ORISSA

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ" ।

ଅନୁବାଦିକା
ଶିବାନୀ ଦାଶ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ